

22130045

CZECH A: LITERATURE – HIGHER LEVEL – PAPER 1
TCHÈQUE A : LITTÉRATURE – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
CHECO A: LITERATURA – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Wednesday 8 May 2013 (morning)
Mercredi 8 mai 2013 (matin)
Miércoles 8 de mayo de 2013 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

Napište literární komentář na **jeden** z následujících textů:

1.

Silnicí od bytovek na horním konci vesnice sbíhá mladá holka, Petra.

Dívá se na hodinky, ještě má trochu času. Snad by si po tom běhu na chvíli sedla a vydechla, jenže lavička pod plastovou stříškou zastávky je obsazená.

Vyspává tu Miroslav Malina. Montérky, filcové gumáky, flanelová košile, špinavý vytahaný
5 svetr a umaštěná baseballová čepice. Místní hrobník, který si občas přivydělává v lese, nebo fuškami po domech. Na břichu mu oddychuje do klubíčka stočený malý černý psík s bílými ponožkami a náprsenkou.

Petřin příchod oba probudí. Psík zívne a rozkmitá koneček ocásku, na víc je líný.

Petra je oba dobře zná, ostatně jako všichni tady, ukáže na zastávku a pobaveně pozdraví:
10 „No, né – dobré ráno, Mirečku, ty sas přestěhoval?“

Pes seskočí a jde ji očichat. Mira po ní chvíli mrká, pak obnaží trosky zubů, prohrábne si světle hnědé divoké vousy nasáklé zbytky polévek, porovná čepici. Udělá všechno proto, aby mu to slušelo. Radost pohledět. Přestože se právě probudil, je hned plný energie a optimismu nového rána. Je mu zhruba čtyřicet, ještě však nezačal žít minulostí, čas mu zatím nebere, ale
15 přináší. Pobýt chvíli v jeho přítomnosti znamená pookřát někým, kdo je na tom neskonale hůř, ale my mu přesto každým okamžikem závidíme. Má tolik chyb, že si ho už jen pro jejich množství musíme vážit.

Posadí se a osloví Petru: „Šťastná noc, kdy sem sa včera tak ožrál, až sem nedošel dóm. Jak ti říkajú, princezno?“

20 Petra ví, že ji zná: „Petra, Miro, Křenková.“

„Toš to né, to sa nehodí pro princeznu, izraelskú, kerú sa staneš po mojém boku! Udělám vyjímku a nejaké lepší méno ti vymyslím... časem.“ Směje se a Petra pomalu ztrácí svůj otrávený, všední výraz. Už nemyslí na svůj život, na to, jak musí každé ráno brzy vstávat, na studený vzduch, který ji zebe pod krátkou bundou, na mlhu kolem, která je neprůhledná, stejně jako její
25 budoucnost: „Toš to jo...“

Její úsměv dodá Mirovi sebevědomí, udělá krok a jde si Petru prohlédnout zblízka. Začne ji zkoumat. Dotýká se jí: „... obočí necháme, trochu přešit, malinko blíž k sobě by sa hodilo...“

Petru začíná jeho zájem děsit.

30 „Chápeš – mosíš mňa trochu reprezentovat, né. Když už kvůli tobě zanechám neplodného laškování s ženama křesťanů!“ vysvětlí jí.

To Petru uklidní.

Přijíždí autobus.

Mirovi se krátí čas k vyznání, a tak přitlačí: „Ty – Petro, počkaj...!“

„Večér... Mirečku, jedu pro céru...“ uniká mu ona.

35 Mira ví, že o něj Petra nestojí, ale přesto mu to nedá a chytne ji za loket: „... nemohl bych si ťa... kúsek... ukúsnút... enom nehtu tvojeho kúsek, třeba?“

Ona mu však nečekaně lehce vyklouzne, musí nastoupit do autobusu: „Večér, Mirečku... vydrž.“ Pak jí teprve dojde, co to po ní vlastně chce. „Boha, na co?“

Hydraulické dveře zafuní a autobus odjíždí, takže Petra neslyší odpověď.

40 A snad je to tak v pořádku. Mireček totiž vysloví odpověď nezvykle potichu a pomalu, spíší jen sám pro sebe: „Bych si ťa z něho naklonoval... abych nebýl furt tak sám.“

Pavel Göbl, *Tichý společník* (2008)

2.

Život není iluze

Život není iluze,
ale je tvořen iluzemi!
Dokud pták zpívá z haluze,
dobře je mi –

5 Ach, život! Srdce na stuze!
Tvá krása před pašijemi!
Život není iluze,
je však tvořen iluzemi.

10 Tvá slza sjíždí po duze,
jen kratičký vzlyk dopřeje mi.
Dokud pták zpívá z haluze,
zůstanu mezi veřejemi –

V iluzích, v aluzích:
mé srdce v haluzích!

15 Tma se blíží peřejemi.

Milan Exner, *Hoch s myší* (2006)